

Afdeling en nummer

RIJSWIJK (ZH)

M.M.A./Mo-1407

12 OKT. 1982

ID-1422
C-1
12-10-1982

DE MINISTER VAN CULTUUR, RECREATIE EN MAATSCHAPPELIJK WERK
EN
DE MINISTER VAN VOLKSHUISVESTING EN RUIMTELIJKE ORDENING

Overwegende dat Wijk bij Duurstede in de tweede helft van de 13e eeuw bij een kasteel aan de Lek is ontstaan en zich voornamelijk heeft ontwikkeld tot een marktcentrum voor de directe agrarische omgeving;

dat de structuur van de huidige binnenstad en de relatie tussen het bebouwde en onbebouwde gebied en bebouwingsdichtheid sedert de tweede helft van de 15e eeuw, toen de stad haar omvang binnen de singels bereikte, niet wezenlijk is veranderd;

dat de waardevolle stedenbouwkundige structuur en de historisch waardevolle bebouwing gaaf bewaard zijn gebleven;

dat het gebied mitsdien een beeld oplevert, dat van algemeen belang is vanwege de schoonheid en het karakter ervan;

Gelet op artikel 20 van de Monumentenwet;

Gehoord de Monumentenraad, de raad van de gemeente Wijk bij Duurstede, Gedeputeerde Staten van Utrecht en de Rijksplanologische Commissie;

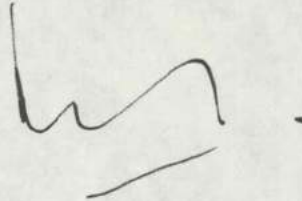
B E S L U I T E N:

Het gebied in de gemeente Wijk bij Duurstede zoals is aangegeven op de bij deze beschikking behorende tekening nr. 002 en zoals omschreven in de toelichting bij deze beschikking, aan te wijzen als stadsgezicht in de zin van artikel 20 van de Monumentenwet.

2.110525200003

Van deze beschikking, waarvan mededeling zal worden gedaan in de Nederlandse Staatscourant, zal afschrift worden gezonden aan de Monumentenraad, de raad van de gemeente Wijk bij Duurstede, Gedeputeerde Staten van Utrecht en de Rijksplanologische Commissie.

De Minister van Cultuur, Recreatie
en Maatschappelijk Werk

(H.A. de Boer)

De Minister van Volkshuisvesting en
Ruimtelijke Ordening

4.110520016003

ID-1422
C-2
12-10-1982

stadsgezicht Wijk bij Duurstede

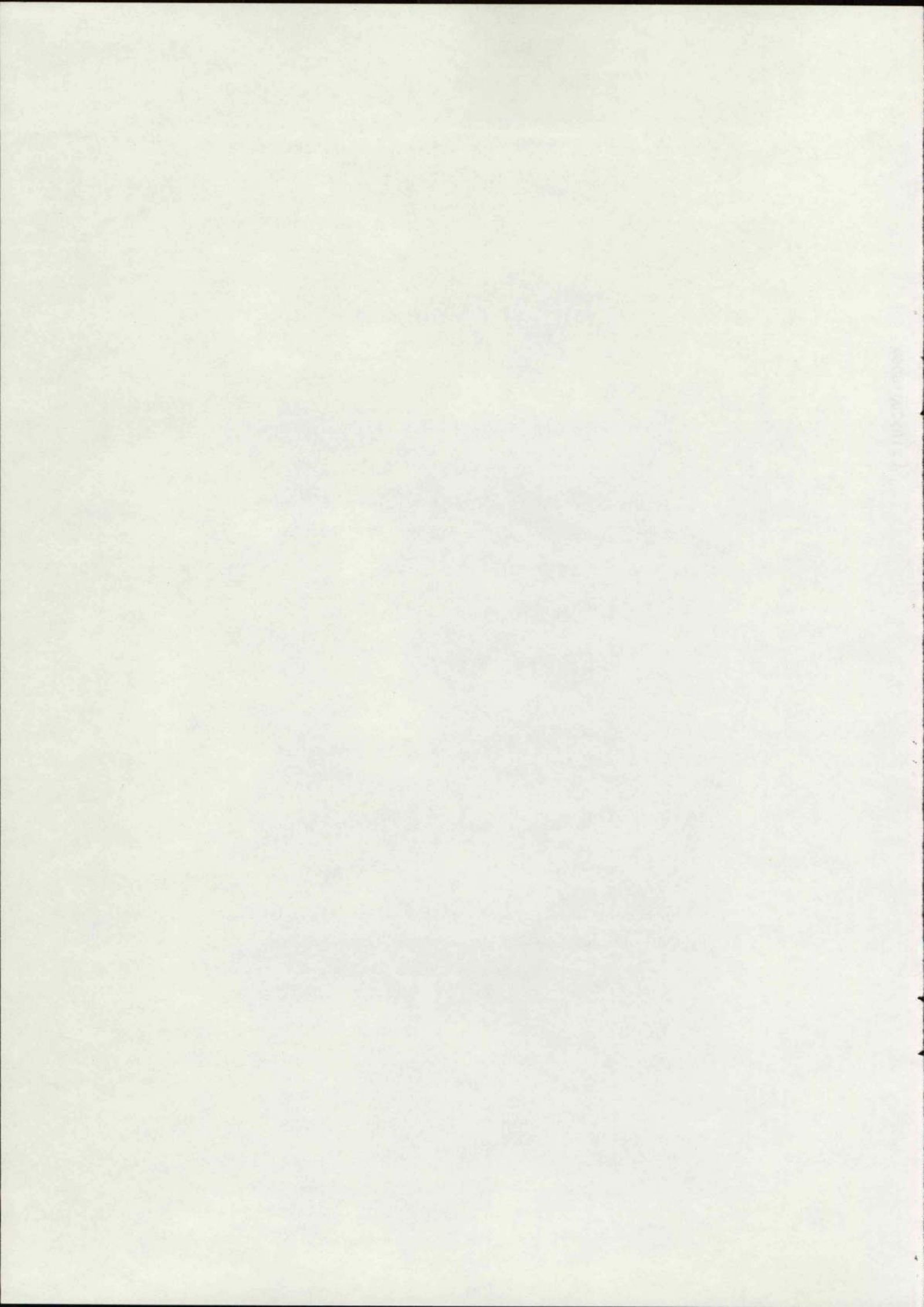

BESCHERMDE STADS- EN DORPSGEZICHTEN EX ARTIKEL 20
VAN DE MONUMENTENWET

WIJK BIJ DUURSTEDEN, gemeente Wijk bij Duurstede

Toelichting op het besluit tot aanwijzing van
Wijk bij Duurstede, tot beschermd stadsgezicht.

Het beschermde stadsgezicht omvat het op bijgaande kaart
(Rijksdienst voor de Monumentenzorg, tekening nr. 002)
door een stippellijn omgrensd gebied.

INLEIDING

Wijk bij Duurstede is in de tweede helft van de 13e eeuw bij een kasteel ontstaan en heeft zich voornamelijk tot een marktcentrum voor de direkte agrarische omgeving ontwikkeld. De structuur van de huidige binnenstad is sinds de tweede helft van de 15e eeuw, toen de stad haar omvang binnen de singels bereikte, niet wezenlijk veranderd. Door uitbreidingen daarbuiten, eerst in geringe mate in de 19e eeuw en later ruimer van opzet met name na de tweede wereldoorlog, is de oorspronkelijke relatie tussen stad en omringend landschap deels verloren gegaan. Aan de rivierzijde is het zicht op het waardevolle stadssilhouet met kasteel en molen in zijn landschappelijke context bewaard gebleven. Ondanks de ligging aan de Lek zijn er nauwelijks scheepvaartactiviteiten tot ontplooiing gekomen. De stad ligt van de rivier afgekeerd en heeft bij het ontbreken van grachten of een haven een meer landelijk karakter.

Van een direkte relatie met de in de Karolingische tijd bloeiende internationale handelshaven Dorestad is geen sprake. De huidige belevingswaarde van de stad en de hierna nader toe te lichten samenhang tussen haar ruimtelijke structuur en historie vormen de achtergrond van het voornemen om de oude kern van Wijk bij Duurstede met het kasteelterrein en de direkte omgeving aan te wijzen tot beschermd stadsgezicht.

ONTSTAAN EN ONTWIKKELING

De aankoop van de zogenaamde Hof te Wijk in 1256 door Graaf Otto II van Gelre van een abdijs te Deutz, nabij Keulen, betekent een belangrijke impuls voor de ontwikkeling van de huidige stad Wijk bij Duurstede. De verwerving moet gezien worden in het licht van de politieke situatie rond het midden van de 13e eeuw als de graven van Holland en de hertogen van Gelre hun invloed in het Nedersticht ten koste van de afbrokkelende wereldlijke macht van de bisschop van Utrecht trachten te vergroten. Met behulp van de opkomende steden proberen zij hun gezag te versterken.

Voor de Hof te Wijk betekent dit dat de heren van Abcoude, die deze hof in leen van Gelre ontvangen, maatregelen ter bevordering van stadsvorming treffen. Rond 1270 wordt begonnen met de bouw van het huidige slot Duurstede en in 1300 verkrijgt de nederzetting Wijk bij (het kasteel) Duurstede stadsrechten. De exacte ligging van de Hof, waartoe aanzienlijke bedrijfsgebouwen behoord moeten hebben, is niet bekend. Naar alle waarschijnlijkheid is de naam Wijk ontleend aan de bij het voormalige Dorestad gelegen agrarische nederzetting, welke na de ondergang van deze handelsplaats is blijven bestaan. Archeologisch onderzoek heeft uitgezeten dat de haven van Dorestad ten noorden van de huidige stad aan de Hoogstraat heeft gelegen, georiënteerd op de toenmalige loop van de Kromme Rijn.

In 1165 wordt een dam in de Rijn nabij Wijk vermeld, waarvan de aanleg mogelijk verband houdt met de rond 1126 gestarte ontginning van het Langbroek. Verondersteld wordt dat deze dam ter plaatse van de huidige Peperstraat gezocht moet worden. Ongeveer

ter hoogte van de huidige toegang tot de Mazijk is in de dam een doorlaat, een ark, aangebracht voor de doorstroming van een restant van de Rijn. Het beloop van deze smalle waterloop, die de Arkgracht wordt genoemd, komt overeen met de Mazijk. Naar wordt aangenomen is bij de doorlaat enige bedrijvigheid ontstaan. Het stimuleren van de verdere ontwikkeling van deze nederzetting bij de dam zou de graaf van Gelre bij de aankoop van de Hof bij Wijk voor ogen hebben gestaan. De lange rechthoekige opzet van de Markt doet een bewuste aanleg ter verbetering van de ruimtelijke structuur van de nederzetting vermoeden. Nader archeologisch onderzoek zou meer inzicht kunnen verschaffen in mogelijke andere prestedelijke elementen dan de dam die bij de stadsvorming een rol gespeeld hebben, zoals de Volderstraat en de Nederhof, de laatste mede in verband met de opmerkelijke situering een weinig vóór de rooilijn van de Peperstraat. De bouw van de St. Janskerk, die op deze plaats geen voorganger heeft gehad, komt rond 1366 gereed.

Mogelijk wordt de stad rond 1400 omvest. Over het beloop daarvan bestaat weinig zekerheid. De Arkgracht en de stadstoegang in de Veldpoortstraat maken deel uit van de vesting. In 1399 en 1401 worden het Dominicaner Klooster, ongeveer ter plaatse van de huidige R.K. Kerk aan de Kloosterleuterstraat en het nu nog bestaande Ewouts- of St. Elisabeths Gasthuis opgericht.

Bij een uitbreiding van de stad in 1447 verkrijgt Wijk bij Duurstede haar definitieve omvang binnen de singels. Bij deze stadsuitleg wordt de dan reeds bestaande toegangsweg de Oeverstraat binnen het stadsgebied opgenomen. In hoeverre het overige stratenpatroon zich op dat moment al ontwikkeld heeft is niet geheel duidelijk. Ten aanzien van de Muntstraat doen de rechtlijnigheid ervan en de ligging ten opzichte van het kasteel een bewuste aanleg vermoeden. De Juliana-, Wilhelmina-, Vlier- en Nieuwstraat lijken daarna evenwijdig aan de Muntstraat en de Oeverstraat te zijn aangelegd. Mocht de handelsfunctie van de vermoedelijke nederzetting bij de dam de aanleiding voor de vorming van de stad geweest zijn, dan heeft deze zich niet zo sterk ontwikkeld dat de uiteindelijke stadsaanleg hierdoor beïnvloed is. De Arkgracht, die tot het begin van de 16e eeuw als verbinding tussen kasteel en kerk in gebruik is, is niet tot een dominerend element in het stadsplan uitgegroeid.

In de tweede helft van de 15e eeuw wordt het kasteel Duurstede de residentie voor de bisschoppen van Utrecht. Onder het bewind van de bisschoppen David en later Philips van Bourgondië beleeft Wijk bij Duurstede de meest levendige en wellicht ook de meest welvarende periode uit haar geschiedenis. Door toedoen van deze Bourgondische bisschoppen wordt voor de St. Janskerk een vergrotingsplan opgesteld, waarvan echter de toren nooit voltooid is en wordt het slot uitgebreid met onder andere de nu nog bestaande zogenaamde Bourgondische toren. In 1528 verliest de bisschop van Utrecht het wereldlijk gezag, waarmee voor de stad een einde aan deze bloeiperiode komt.

De vroegst bekende plattegrond, die van Jacob van Deventer, uit het midden van de 16e eeuw, komt in grote lijnen overeen met de tegenwoordige. Het opvallendste verschil is dat de Mazijk bij Van Deventer niet voorkomt. Mogelijk bestaat de Mazijk in die tijd nog niet als straat en is de Arkgracht al in onbruik geraakt en gedempt.

De stad wordt door een gracht en een muur met torens volgens het beloop van de huidige, ongeveer tot de helft versmalde singels omgeven. Drie poorten geven vanaf de Lekdijk toegang tot de stad: de huidige Leuterpoort, waarop in 1659 de runmolen tot stand is gekomen, de waterpoort in het verlengde van de Oeverstraat en een smalle doorgang, de Vrouwepoort, naar de Dijkstraat aan de zuidzijde van de stad. Ter hoogte van de Muntstraat is het kasteel door een brug met de stad verbonden. De Veldpoort sluit de stad aan de landzijde af. De Kerkstraat is ter plaatse van het in 1579 door brand verwoeste koor van de St. Janskerk aangelegd, terwijl de Kloosterleuterstraat na de sloop van het Dominicanerklooster in 1640 tot een doorgaande route is geworden. Uit de kaart van Van Deventer blijkt voorts dat pas bij de bouw van het stadhuis in 1662 de rooilijn van de oostelijke gevelwand van de Markt is overschreden.

Na de "Bourgondische" periode is er nauwelijks sprake van een stimulans op politiek, economisch of sociaal terrein, welke gevolgen voor de ruimtelijke ontwikkeling van de stad in de zin van vergroting heeft gehad. Eerder is het tegendeel het geval. Wijk bij Duurstede heeft voornamelijk als marktplaats voor de directe omgeving gefunctioneerd. Weinig is bekend omtrent eventuele scheepvaart op de Rijn en Lek door de Wijkse bevolking. De afwezigheid van een haven doet vermoeden dat dit soort activiteiten niet op grote schaal is bedreven. Waarschijnlijk heeft de Wijkse overheid wel enige malen getracht toestemming te krijgen tot het aanleggen van een havendam, maar is dit uit angst voor beschadiging van de Lekdijk geweigerd. In ieder geval heeft de van oudsher aanwezige laad- en loswal geen merkbare invloed gehad op de stedenbouwkundige structuur van de stad. Ook het veer naar Rijswijk aan de overzijde van de Lek heeft blijkens de kaart van Jacob van Deventer steeds ver buiten de stad gelegen. Rond 1600 wordt de verdediging van het slot nog verbeterd door de aanleg van een aarden wal met bastions, maar in de tweede helft van de 17e eeuw blijkt de militair-strategische positie niet meer van betekenis. Wanneer in 1672, in het rampjaar, zoveel mogelijk vestingen in staat van paraatheid worden gebracht, wordt het slot niet meer van troepen voorzien. Voorts wordt een begin gemaakt met het slopen van de stadsmuur, waarvan een deel als waterkering langs de Lek gehandhaafd blijft en een deel in de vorm van tuilmuren nog te zien is bij de brug naar het kasteel en langs de steeg "Langs de Wal". De bolwerken rond het kasteel worden in 1769 afgegraven en met bomen beplant. In de tweede helft van de 19e eeuw wordt de basis gelegd voor het huidige park volgens het ontwerp van J.D. Zocher.

In de 19e eeuw is Wijk bij Duurstede als centrum voor het verzenden van het uit de omgeving afkomstige fruit van belang. Voorts geniet de stad bekendheid vanwege de landelijke omgeving en de fraaie uitzichten op het rivieren-landschap. In verband hiermee is op de muur langs de Lek een serie theekoepels ontstaan. De bebouwingsdichtheid op de kadastrale minuut uit het begin van de vorige eeuw blijkt in vergelijking met de huidige situatie weinig veranderd. Vergeleken met de plattegrond van Jacob van Deventer lijkt de bebouwingsdichtheid vooral in de Achterstraat, Muntstraat en Vlierstraat eerder afgenomen te zijn. De Vrouwepoort en Veldpoort zijn in de tweede helft van de 19e eeuw afgebroken. Momenteel is de Waterpoort nog rudimentair als doorgang in de stadsmuur aanwezig, evenals de Leuterpoort met de runmolen. Voorts is bebouwing aan de buitenzijde van de singel bij de boomgaarden tot stand gekomen. In het begin van deze eeuw is de korte singel gedempt en is in samenhang hiermee het busstation aangelegd. Een gedeelte van het tuingebied langs de Mazijk is ingericht tot parkeerterrein. Voorts hebben saneringsplannen geleid tot een aantal "gaten" in de bebouwing zoals in de Achterstraat, Volderstraat en Vlierstraat, die in het recente verleden weer gevuld zijn.

HUIDIG RUIMTE- LIJK KARAKTER

In de huidige plattegrond is het historische stratenpatroon van de stad binnen de singels duidelijk herkenbaar gebleven. Karakteristieke elementen binnen het ei-vormige stadsplan zijn het nu als hoofdadere funktionerende tracé Veldpoortstraat/Markt/Peperstraat/Oeverstraat/Dijkstraat en de vanaf het Kasteelterrein uitwaaierende straten, die de verbinding lijken te vormen tussen het slot en het stadscentrum.

De relatie tussen het bebouwde en onbebouwde gebied en de bebouwingsdichtheid is niet wezenlijk veranderd. Nog altijd wordt een belangrijk deel van het stadsgebied aan weerszijden van de Mazijk ingenomen door tuinen. De bebouwing is klein van schaal met daarin nog steeds de Janskerk, het stadhuis, het kasteel en de molen als de voornaamste dominerende elementen. Op de als bijlage opgenomen inventarisatiekaart is de historisch-ruimtelijke waarde met het oog op de aanwijzing tot beschermd stadsgezicht in hoofdlijnen weergegeven.

Aan de rivierzijde is de relatie van de stad en het kasteelterrein met de Lek, de uiterwaarden aan beide zijden en de Lekdijk, ondanks de vestiging van de mortelcentrale voor de stadsmuur, nog altijd bijzonder waardevol. In het open gebied ten zuiden van de stad is de geïsoleerde ligging van het voormalige veerhuis van belang. De open gebieden met een aantal boomgaarden direkt langs de buitenzijde van de singels zijn kenmerkend voor de historische functie van Wijk bij Duurstede als marktcentrum voor de agrarische produkten van de direkte omgeving.

BESCHERMDE
GEBIED

Bij het bepalen van de begrenzing van het beschermde gebied is in eerste instantie uitgegaan van het historische stratenpatroon van de stad binnen de singels. De stedenbouwkundige en structurele samenhang is zo sterk dat dit gebied in zijn geheel binnen het beschermde stadsgezicht valt. Voorts zijn die gebieden buiten de singels bij de aanwijzing betrokken, waarvan de oorspronkelijke relatie met de stad bewaard is gebleven en die in belangrijke mate mede het historische karakter van Wijk bij Duurstede bepalen, met name het kasteelterrein, de Lek, het veerhuis en de nog open agrarische gebieden tussen het veerhuis en de stad aan de westzijde van de stad.

Overigens zijn grote delen van het buitengebied, die mede voor de beleving van de stad in haar landschappelijke context van belang zijn, buiten het beschermde gebied gelaten. Dit betreft in feite het gehele dijktracé met uiterwaarden tussen Amerongen en Wijk bij Duurstede.

Binnen het totale stadsgezicht zijn de belangen waarop de beschermende maatregel is gericht niet overal gelijk. In het gehele stadsgezicht, zoals voorgesteld, is het stratenpatroon en de aaneengesloten wijze van bouwen van belang in samenhang met de schaal van de bebouwing. In een kleiner gebied zijn, in verband met de aanwezige historisch architectonische kwaliteit van de bebouwing en de waardevolle inrichting van de openbare ruimte tevens van belang de profilering en inrichting van de openbare ruimte en de afmeting en vormgeving van de bebouwing. Dit heeft voornamelijk betrekking op de Markt, Peperstraat, Oeverstraat, Dijkstraat, Muntstraat en Mazijk. In dit gebied komt tevens de grootste concentratie van beschermde monumenten voor.

NADERE TYPERING
BESCHERMDE WAAR-
DEN

Wijk bij Duurstede is als het ware met de rug naar de Lek toe gesitueerd. Hoewel de stad vrijwel direkt aan de oever grenst, bestaat er vanaf de rivier geen open relatie met de stad noch met het kasteel. De stad ligt verscholen achter de massieve stadsmuur en de markante restanten van het kasteel worden ingesloten door de hoogopgaande bomen van het op de wallen rond het kasteelterrein aangelegde park. Karakteristieke elementen in het stads-silhouet dat zich achter de stadsmuur aftekent zijn het hoge schip van de Janskerk met de zware onvoltooide toren, de toren van de R.K. Kerk St. Johannes de Doper, het stadhuis met schilddak en koepeltorentje, de molen op de Leuterpoort en de hierna nader te beschrijven bebouwing aan de Dijkstraat. Dit stadsbeeld in combinatie met het kasteelterrein en het omringende landschap is bijzonder waardevol. Hierin zijn de rivier, de uiterwaarden, de dijk, het geïsoleerd gelegen veerhuis en de direkt aan de stad grenzende boomgaarden en weilanden belangrijke elementen. Vanaf de dijk is de oorspronkelijke overgang tussen de stad en het laaggelegen open agrarische gebied duidelijk herkenbaar gebleven, aan de zuidzijde volgens het gebastioneerde beloop van de 17e-eeuwse vestingwal rond het kasteel en aan de noordzijde volgens het rechte beloop

van de Middeleeuwse vestingmuur, die geen modernisering heeft ondergaan. Niet alleen vanaf de dijk maar ook vanaf de singel en het Enghpad zijn half verscholen achter het kasteelpark de karakteristieke elementen van het stadssilhouet in een steeds wisselend perspectief zichtbaar.

Huis Mariënhoeve met de daarvoor gelegen boomgaard en de hoeve de Wiltkamp die als visuele afsluiting ook voor het kasteelpark van betekenis zijn, zijn als 19de-eeuwse ontwikkelingen in aansluiting op de stad van belang.

Ruimtelijk en historisch gezien is de kern van Wijk bij Duurstede, de Markt, bijzonder waardevol. Het stadhuis dat in klassicistische stijl door de in de tweede helft van de 17de eeuw voornamelijk in de provincie Utrecht werkzame architect Gijsbert van Vianen is ontworpen neemt een centrale plaats in. Het is een sober pand met zandstenen versiering rond de ingangspartij en een hoge stoep. Door de enigszins vooruitgeschoven positie ervan wordt de ruimte van de Markt verdeeld. In het zuidelijk gedeelte domineren de imposante toren van de kerk en het voorname gepleisterde pand, de Nederhof, in oorsprong een middeleeuws pand dat in de 18de eeuw zijn huidige gestalte heeft verkregen.

De overige wanden van de Markt worden gevormd door bebouwing waarvan de structurele opbouw karakteristiek is voor het bebouwingsbeeld van Wijk bij Duurstede in het algemeen.

Kenmerkend is de aaneengesloten bouwwijze van afzonderlijke bouwmassa's in de rooilijn. Over het algemeen zijn de percelen relatief breed, vier tot vijf raampartijen, hetgeen door een nokrichting evenwijdig aan de voorgevel visueel nog versterkt wordt. Bijzonder karakteristiek voor Wijk bij Duurstede zijn de tot boven het dakvlak opgetrokken zijmuren, brandmuren in de vorm van een trapgevel. Over het algemeen zijn de panden twee bouwlagen en een kap hoog. De dakhellingen zijn steil, terwijl in een aantal gevallen de dakvlakken aan de voorzijde afgedekt zijn met blauwe pannen. Kenmerkend zijn de dikwijls geringe verschillen in goothoogte. Door de ambachtelijke bouwwijze ontstaat voorts een zekere eenheid in gevelopbouw en materiaaltoepassing. De historische waardevolle bebouwing stamt in hoofdzaak uit de 18de, begin 19de eeuw en is in belangrijke mate bepalend voor het stadsgezicht. Veelal zijn dit gepleisterde gevels. Daarnaast zijn de recent vernieuwde beplanting en de inrichting van de openbare ruimte met onder andere de twee stadspompen waardevolle onderdelen van het ruimtelijk beeld van de Markt.

De Peperstraat kent een meer intensieve verkaveling dan de Markt. In samenhang hiermee komen smallere kavels voor en is in tegenstelling tot de algemene karakteristiek een aaneengesloten serie panden voorzien van een nokrichting loodrecht op de voorgevel. Ter hoogte van de doorgang naar de Mazijk versmalt het straatprofiel zich enigszins, waardoor in de richting van de Markt, in combinatie met de geringe hoogteverschillen van de gootlijsten, de Nederhof en de bebouwing van de Markt een waardevol stadsbeeld ontstaat.

Het straatniveau van de Oeverstraat en de Dijkstraat loopt een weinig op in de richting van de rivierdijk. Aan weerszijden zijn de individuele stoepen bewaard gebleven. De homogeen volgens de karakteristieke bouwwijze opgebouwde gevelwanden van de Dijkstraat met brandmuren en steile kappen zijn duidelijk herkenbare elementen in het stadssilhouet. Boeiend is de breed uitwaaiierende ruimte die door de hoge muur met de doorgang naar de Lek wordt begrensd. De voornaamste karakteristieke elementen in deze ruimte zijn voorts de poort met de molen en het pannekoekenhuisje, een restant van de voormalige serie theekoepels op de stadsmuur.

De Volderstraat, de Muntstraat en de Mazijk in het bijzonder geven aan dat de druk op het stadsgebied binnen de singels niet groot is geweest. Nabij de Markt en de Oeverstraat is er sprake van een aangesloten bebouwing van twee bouwlagen hoog. In de richting van het kasteel ontstaat een grotere differentiatie in de bebouwing. In de Volderstraat zijn de panden hier merendeels één bouwlaag en kap hoog, terwijl in de Muntstraat in het zuidelijk gedeelte van de straat tevens voorname herenhuizen voorkomen. Kenmerkend zijn de bijbehorende tuinen, die door hekken of muren van de straat gescheiden zijn.

Langs de Mazijk is, met uitzondering van de beide uiteinden, geen bebouwing ontstaan. De ruimte wordt door tuinmuren begrensd, waarlangs bomen zijn aangeplant en is alleen via twee smalle toegangen bereikbaar. Op een enkele plaats is ten behoeve van parkeergelegenheid de beslotenheid van de Mazijk doorbroken en zijn in samenhang hiermee verhardingen ten koste van het groene karakter aangebracht. De bomen van het kasteelpark en de Bourgondische toren van het slot vormen de visuele afsluiting van Volderstraat, Muntstraat en Mazijk. De hoogopgaande beplanting in de tuinen tussen Mazijk en Muntstraat is mede voor het stadssilhouet van betekenis.

Van de bebouwing tussen Muntstraat, Oeverstraat en Langs de Wal is voornamelijk de kleinschaligheid van belang.

De kenmerkende beslotenheid van de toegang tot de stad vanaf de Lekdijk naar de steeg Langs de Wal is door sloop van bebouwing verloren gegaan. Aan de buitenzijde van de stadsmuur is de smalle strook grond tussen de singel en de muur en zichtbaar vanaf de Lekdijk als moestuin in gebruik, evenals nog enkele achterterreinen van de Achterstraat langs de singel aan de westzijde.

Aan de noordzijde van de stad is door demping van de Korte Singel en de aanleg van het busstation de historische structuur alleen nog herkenbaar in het stratenbeloop.

RESULTAAT GE-
VOERD OVERLEG

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 20 van de Monumentenwet zijn de gemeenteraad van Wijk bij Duurstede, Gedeputeerde Staten van Utrecht en de Rijksplanologische Commissie gehoord inzake het voorstel om Wijk bij Duurstede aan te wijzen tot beschermd stadsgezicht. Genoemde instanties hebben positief geadviseerd met betrekking tot de voorgenomen bescherming conform het in procedure gebrachte be-

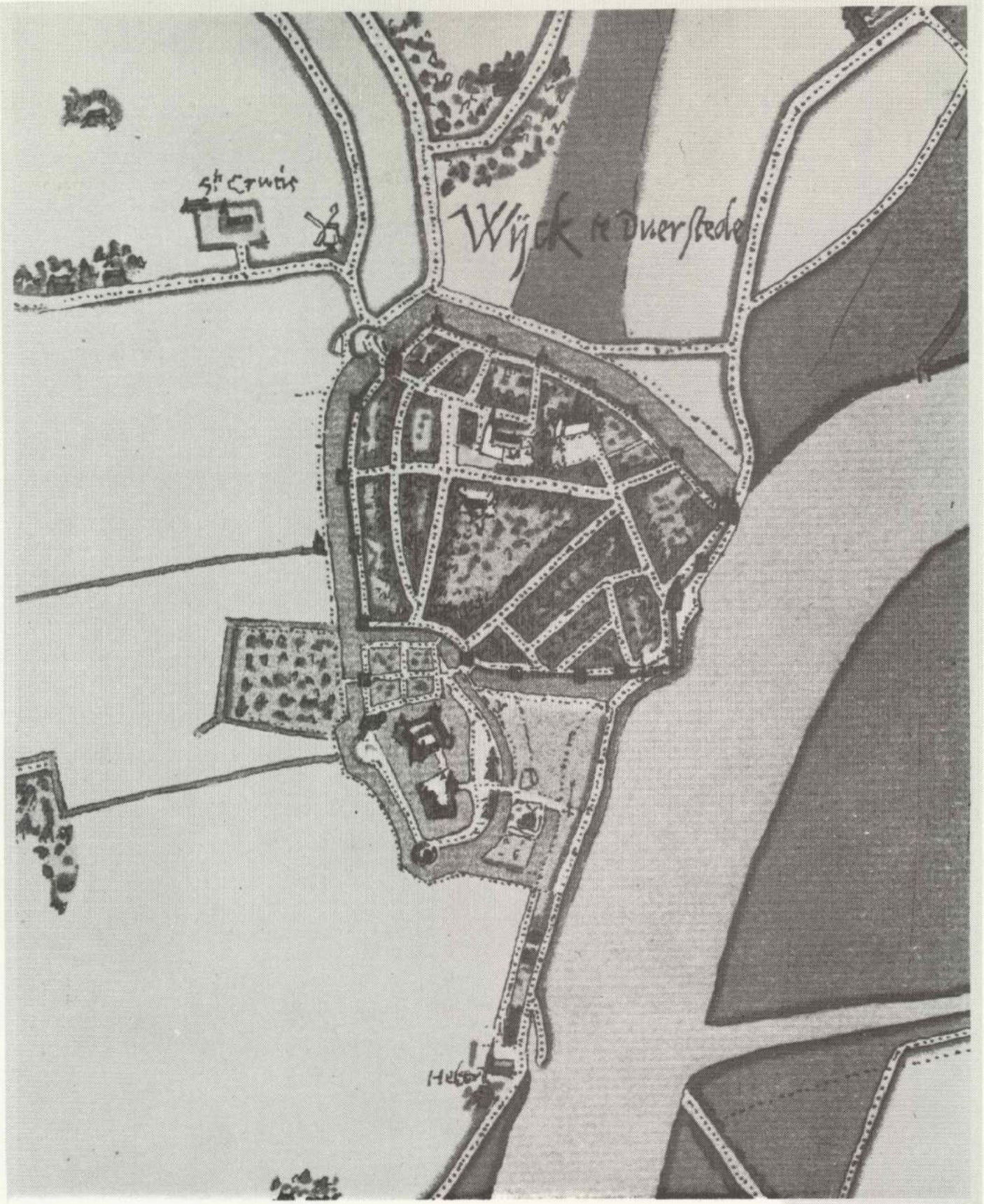
grenzingsvoorstel. Gedeputeerde Staten van Utrecht hebben voorts in overweging gegeven om direct na de aanwijzing nog een uitbreidingsvoorstel in procedure te brengen. Zij zijn van mening dat voor twee gebieden, grenzend aan het stadsgezicht -de strook met open bebouwing langs de westelijke singel en de uitloper van het weiland ten zuiden van het landgoed Mariënhoeve- een grotendeels conserverende bestemming op zijn plaats zou zijn en dat het als gevolg daarvan aanbeveling zou verdienen deze gebieden bij de bescherming ingevolge artikel 20 van de Monumentenwet te betrekken. Ten aanzien van dit uitbreidingsvoorstel van Gedeputeerde Staten heeft de Rijksplanologische Commissie het standpunt ingenomen, dat, hoewel een zorgvuldige bestemmingsplanontwikkeling in deze aan het stadsgezicht grenzende gebieden zeker wenselijk is, de aanwezige historische waarden van de bebouwing en de ruimtelijke samenhang van deze gebieden niet van dien aard zijn dat dit zou dienen te leiden tot een uitbreiding van het beschermde gebied. Omdat de Monumentenraad destijds de gekozen omgrenzing van het in procedure gebrachte beschermingsvoorstel op argumenten van gelijke strekking had gebaseerd, is besloten niet tot een uitbreiding van het aangewezen beschermde stadsgezicht over te gaan.

In de Toelichting op de aanwijzing is een aantal wijzigingen van ondergeschikte aard aangebracht, ondermeer naar aanleiding van opmerkingen van de gemeenteraad.

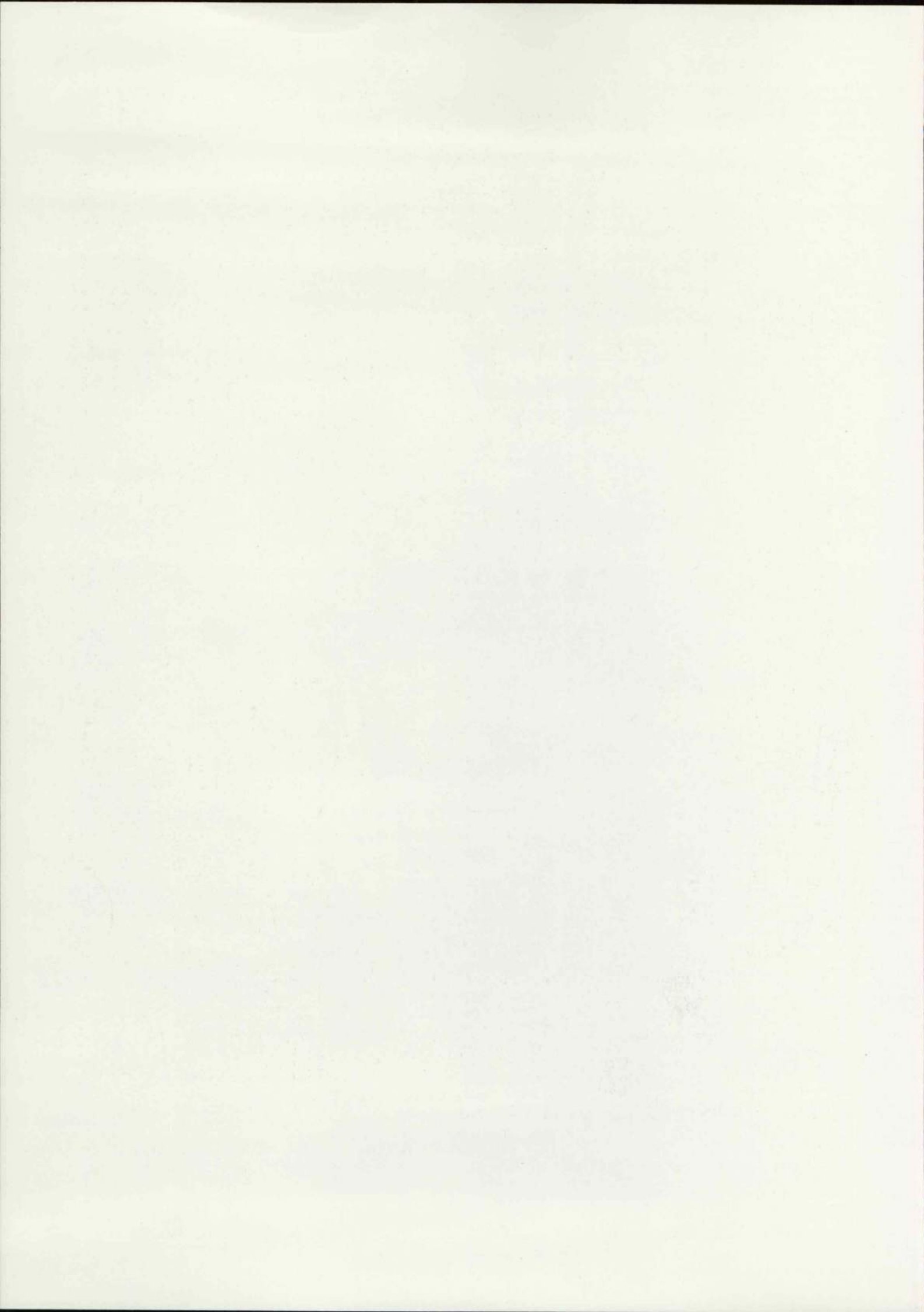
RECHTSGEVOLG
AANWIJZING

Ter effectuering van de bescherming van het aangewezen stadsgezicht moet ingevolge artikel 37, lid 5 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening een bestemmingsplan ontwikkeld worden. De toelichting op de aanwijzing als beschermd stadsgezicht kan daarbij wat het beschermingsbelang betreft als uitgangspunt dienen.

Doel van de aanwijzing is, de karakteristieke met de historische ontwikkeling samenhangende structuur en ruimtelijke kwaliteit van het gebied te onderkennen als zwaarwegend belang bij de verdere ontwikkelingen binnen het gebied. Dat behoeft niet te leiden tot een bevriezing van de bestaande toestand, maar kan basis zijn voor een ruimtelijke ontwikkeling die inspeelt op de aanwezige kwaliteiten, daarvan gebruik maakt en daarop voortbouwt.

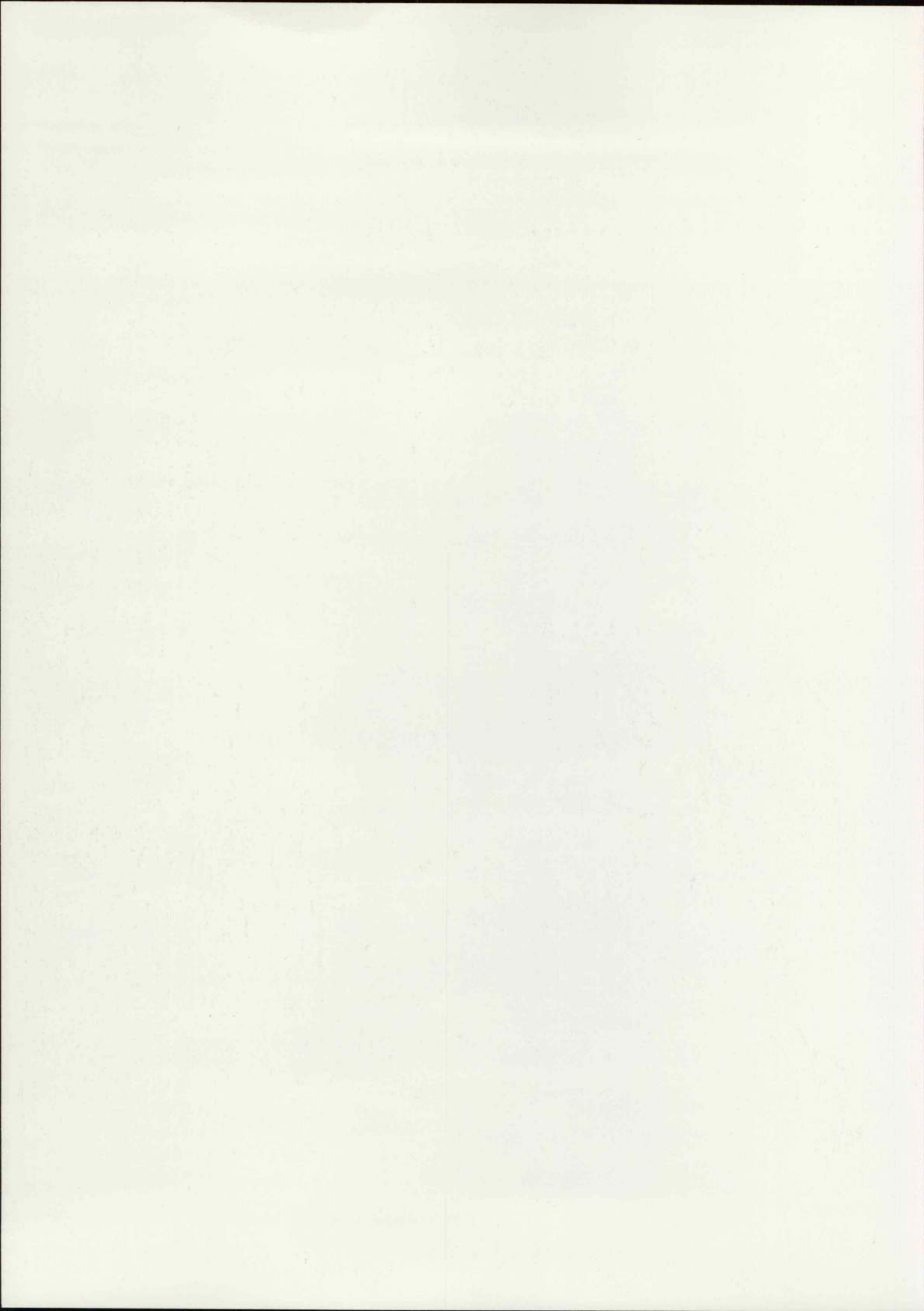
WIJK BIJ DUURSTEDÉ, *plattegrond van Jacob van Deventer, ca. 1560.*

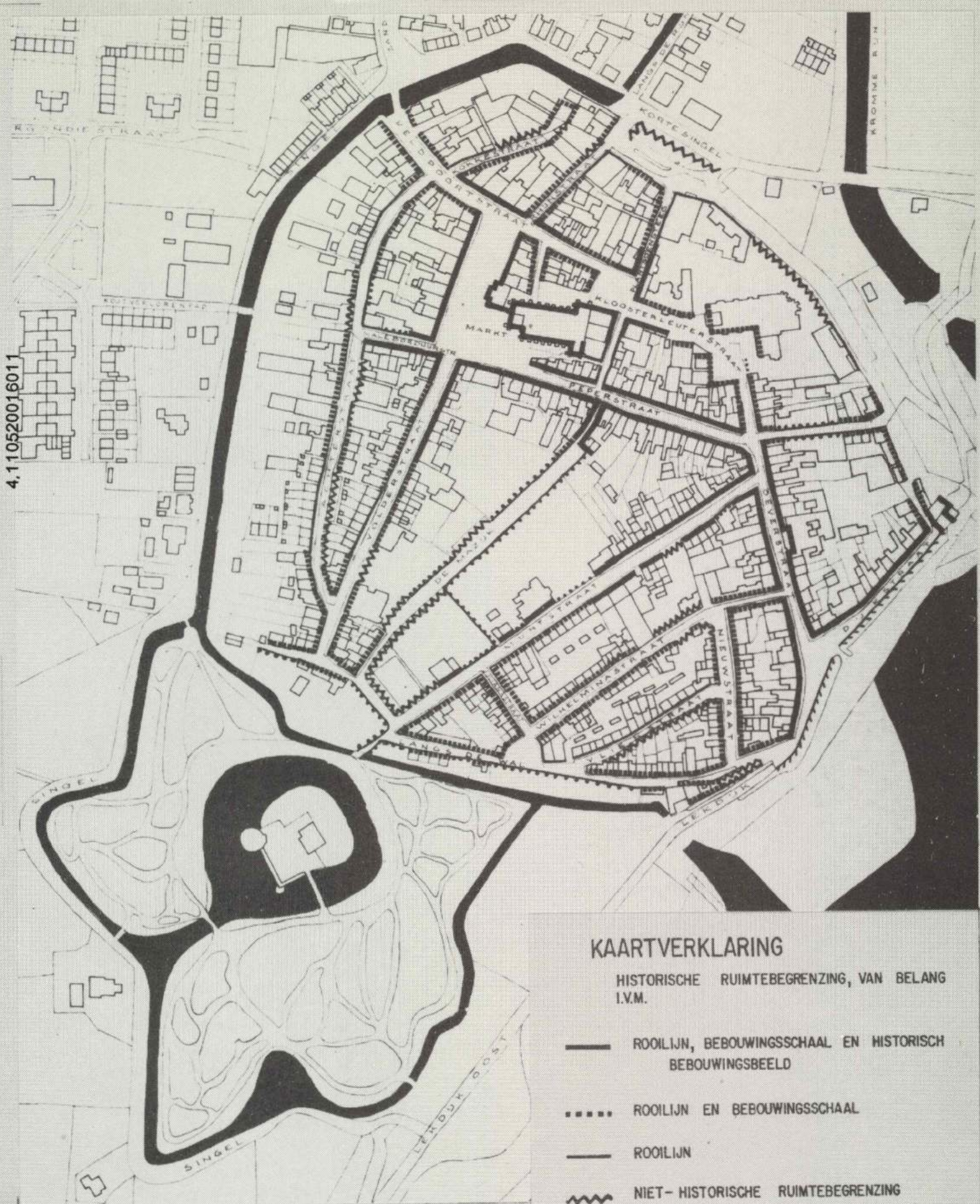
4,110520016010

WIJK BIJ DUURSTEDÉ, eerste kadastrale minute, ca. 1820.

4.110520016011

KAARTVERKLARING

HISTORISCHE RUIMTEBEGREIZING, VAN BELANG I.V.M.

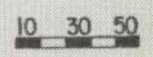
- ROOILIJN, BEBOUWINGSSCHAAL EN HISTORISCH BEBOUWINGSBEELD
- ROOILIJN EN BEBOUWINGSSCHAAL
- ROOILIJN
- NIET-HISTORISCHE RUIMTEBEGREIZING (ROOILIJNVERLEGGING, SLOOP)
- MUUR
- HEK

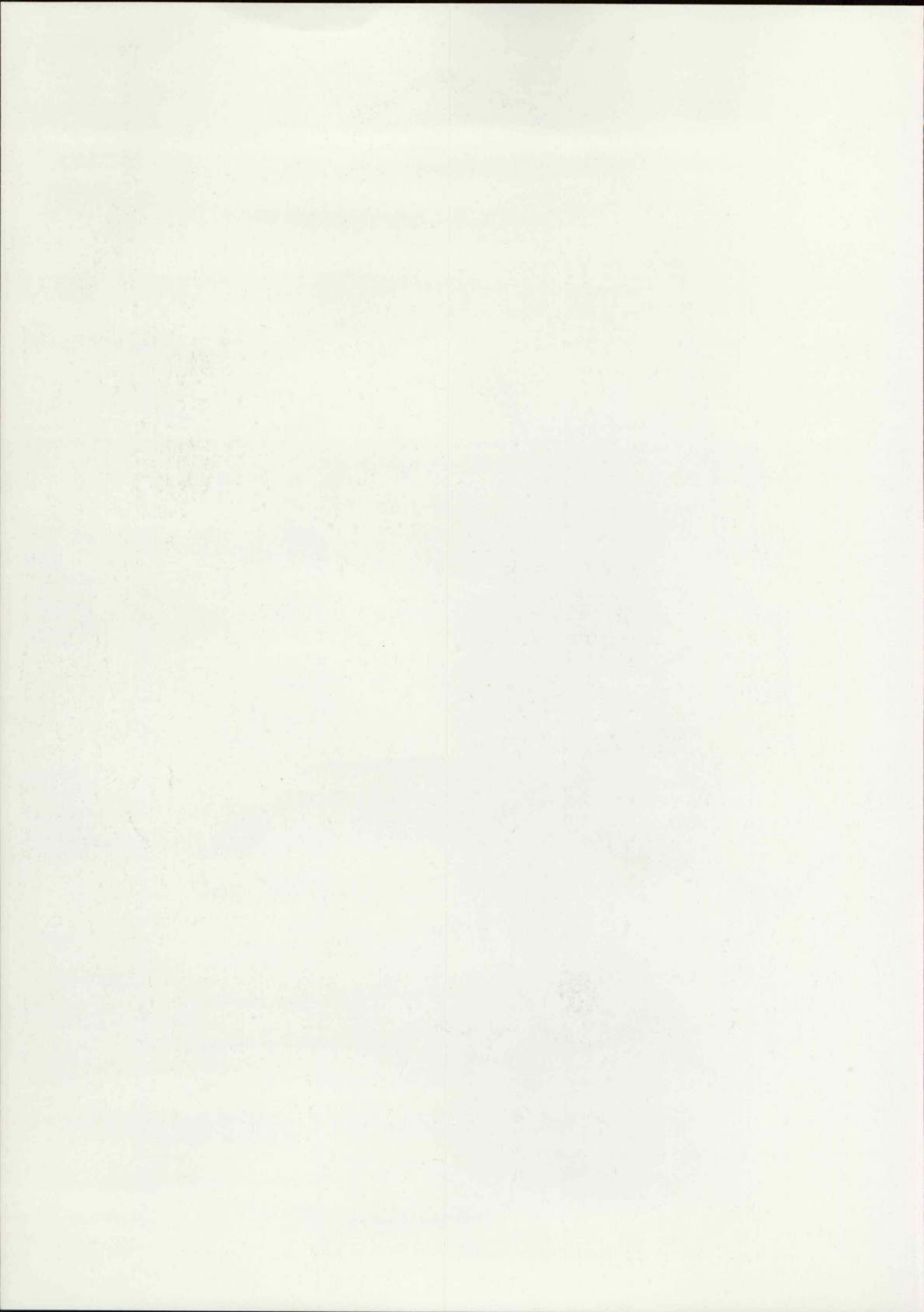
STADS- EN DORPSGEZICHTEN EXT. ART. 20 MONUMENTENWET

WIJK BIJ DUURSTED E

RIJKSDIENST VOOR DE MONUMENTENZORG

sept.'78 TEK. NO. 0020

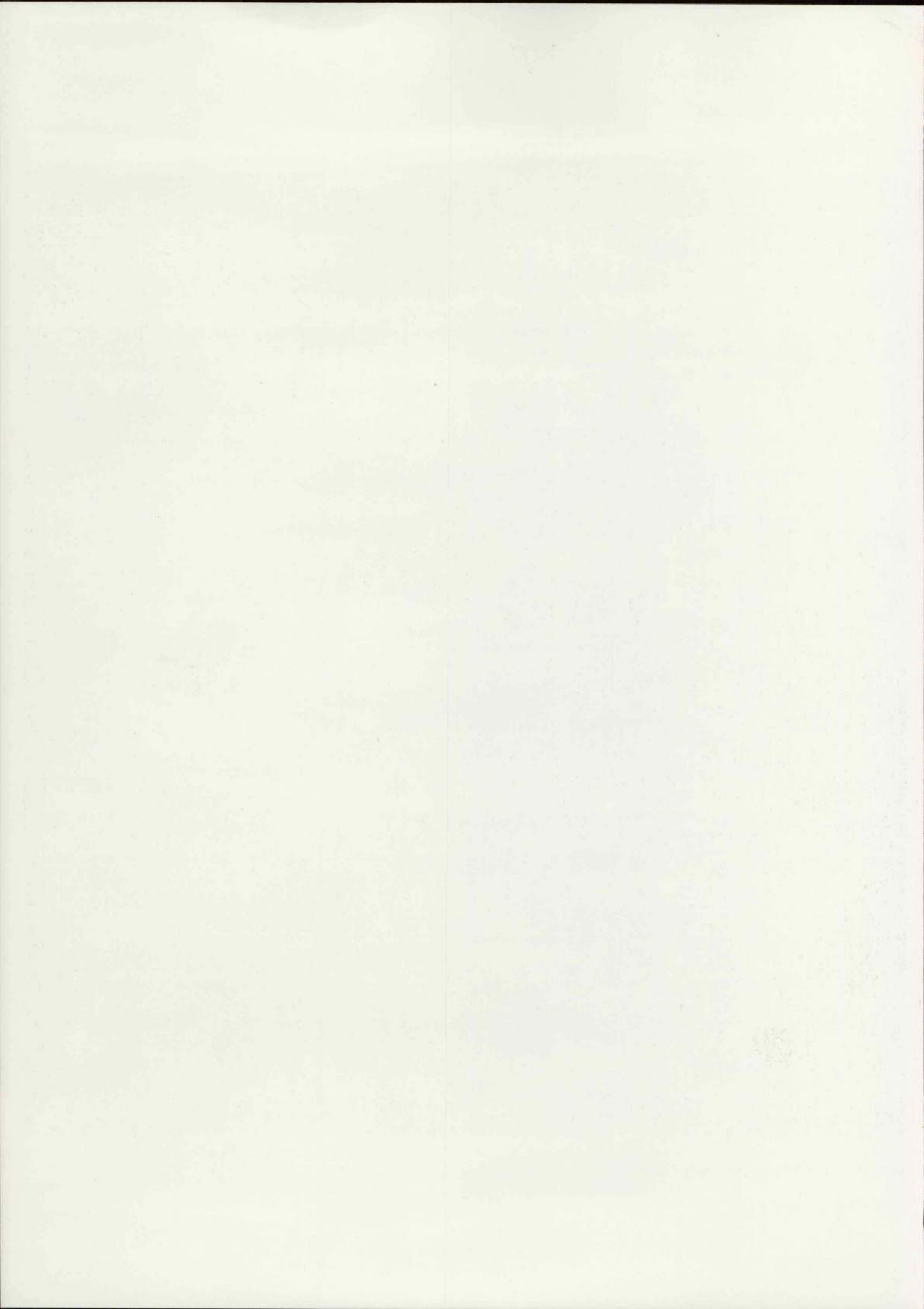

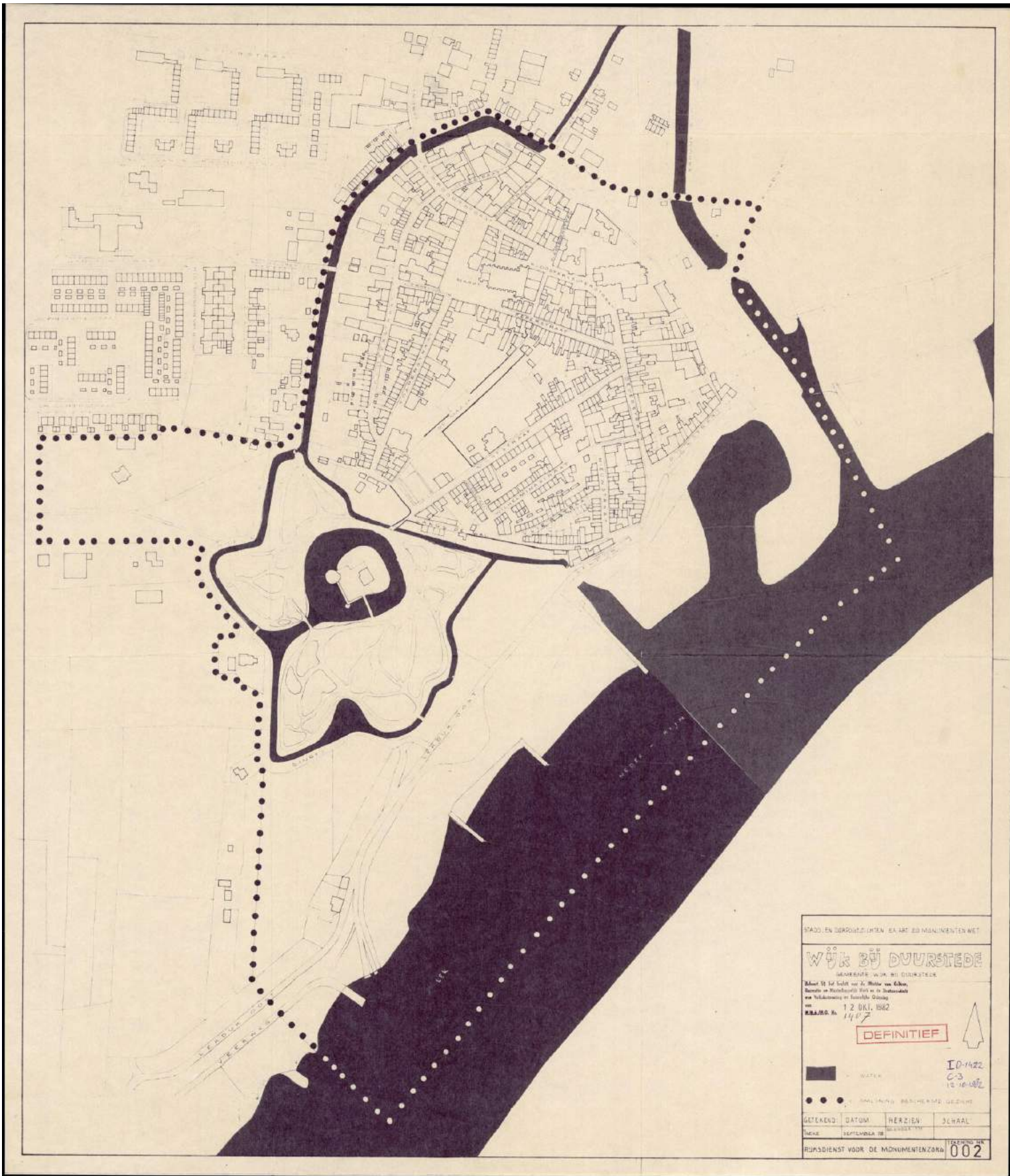

4 110520016012

WIJK BIJ DUURSTEDÉ, *luchtfoto.*

STAD- EN DOORZIICHTEN - EA ART. 23 MONUMENTEN WET

Wijk bij Duurstede

MONUMENTEN WET - 1927

Staat in het licht van de Wet van 1927, betreffende de Monumentenwet van 1927, de Monumenten van het Koninkrijk der Nederlanden.

12 OKT. 1962

RIJZING N. 1487

DEFINITIEF

WATER
 MONUMENTEN BESCHERMED GEBIED

I 0-1422
 C-3
 12-10-1962

GETEKEND	DATUM	HERZIEN	SCHAAL
<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="width: 15px; height: 15px; border: 1px solid black; margin-right: 5px;"></div> TEKENING N. 002 </div>	SEPTEMBER 62	SEPTEMBER 62	

RUPSDIENST VOOR DE MONUMENTENZORG